

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАЦІЇ ДЛЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ТУРЛАЙ Олег - аспірат Західноукраїнського національного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9237-0890>
УДК 347.965.42(043.3)
DOI 10.32782/NP. 2023.1.20

Умовою європейської інтеграції України є створення законодавчої бази, яка відповідає б міжнародним стандартам. У сучасних умовах актуалізуються проблема застосування альтернативних механізмів вирішення спорів. У наш час інтелектуальна власність активно розвивається, її об'єкти стрімко розповсюджуються і тому потребують відповідного захисту. Медіація є альтернативною формою захисту прав інтелектуальної власності, який досить часто та ефективно застосовують в США, Великобританії, Німеччині та інших країнах.

Варто зазначити, медіація в Україні проходить етап становлення та розвитку. Проте, досліджуючи досвід зарубіжних країн щодо особливостей цього інституту, його правового регулювання, можна зробити висновки з метою вдосконалення законодавства України, підвищення ефективності вирішення спорів за допомогою медіації, зокрема, і у сфері права інтелектуальної власності.

Окрім того, процедури альтернативного вирішення спору зменшують навантаження судів і надають сторонам можливість вирішувати спори у найбільш низьковитратний спосіб, а також вони можуть допомогти скоротити тривалість процесу тощо. Водночас іноземний досвід свідчить про ефективність використання цих способів врегулювання конфліктних ситуацій. Відомо, що за результатами альтернативних процедур вирішення спорів у світі розглянуто близько 80% цивільних, адміністративних та господарських справ.

Мета статті полягає у вивченні зарубіжного досвіду врегулювання спорів у сфері права інтелектуальної власності за допомогою медіації, можливостей його застосування в Україні з метою вдосконалення законодавства та практики вирішення таких спорів.

Ключові слова: медіація, досвід зарубіжних країн, альтернативні способи врегулювання спорів, захист прав інтелектуальної власності, примирні процедури.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. У сучасних умовах актуалізуються питання застосування механізмів альтернативного вирішення спорів. Медіація є формою захисту прав інтелектуальної власності, який нерідко використовують у багатьох розвинених зарубіжних країнах. Вона зарекомендувала себе як ефективний механізм вирішення спорів у країнах, що інтегрували медіацію у судову систему, цим самим зменшивши навантаження на суддів і скоротивши час розгляду справ.

Слід відмітити, що медіація в Україні знаходиться на етапі свого становлення та розвитку. Проте, проаналізувавши досвід зарубіжних країн щодо особливостей цього інституту, його правового регулювання, можна зробити висновки для вдосконалення законодавства України, підвищення ефективності вирішення спорів за допомогою медіації, зокрема, і у сфері права інтелектуальної власності.

Аналіз дослідження проблеми. Дослідження особливостей медіації здійснювали: П. Бартусяк, К. Бернард, О. Ващук, Р. Дендонфер, О. Ізбаш, О. Кармаза, Л. Мамчур, Р. Нельсон, Т. Подковенко, Л. Романадзе, Т. Степаненко, Г. Супрун, А. Туманянц, Д. Федчишин, А. Шеремет та інші. Проте, малодослідженим є питання застосування медіації у сфері захисту прав інтелектуальної власності у зарубіжних країнах.

Формування цілей. Метою статті є вивчення зарубіжного досвіду врегулювання спорів за допомогою медіації у сфері права інтелектуальної власності, можливостей його застосування в Україні, з метою вдосконалення законодавства та практики вирішення спорів.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

До позасудових альтернативних способів врегулювання спорів (Alternative Dispute Resolution або ADR) відноситься і медіація, що отримала широке визнання та часто використовується у зарубіжних країнах, адже дозволяє запобігти негативним наслідкам для сторін спору уже на початковій стадії та уникнути тривалого і затратного судового розгляду.

У сучасному розумінні поняття «медіація» (лат. *mediatio* - посередництво) закріпилося у ХХ ст.: «посередництво в суперечці між людьми, державами та іншими учасниками спору або конфлікту, а також форма позасудового вирішення спорів за допомогою третьої нейтральної, неупередженої сторони - медіатора - з метою пошуку взаємовигідного рішення конфлікту для його сторін» [1].

Зростання популярності медіації, що потенційно економить час і витрати, спонукає держави запроваджувати її обов'язкові механізми. У Європейському Союзі (далі - ЄС) медіацію визначають як «добровільне волевиявлення сторін залучити незалежну сторону з метою самостійного вирішення виниклого спору, під час якого медіатор зберігає власну неупередженість і конфіденційність інформації» [2].

Першим нормативно-правовим актом, який вплинув на застосування позасудових способів врегулювання спорів, стала

Рекомендація № R (81) 7 щодо шляхів полегшення доступу до правосуддя, яка була прийнята Комітетом міністрів Ради Європи 14 травня 1981 року. У ній зазначалось, що високий ступінь складності, тривалості і вартості (*complexity, duration and costs*) судових процедур є значною перешкодою в доступі до правосуддя [3]. Замість цього пропонувалось використовувати примирні і медіативні форми перед судовим процесом та під час нього.

У деяких правових актах Ради Європи врегульовувалось питання застосування альтернативних форм в окремих галузях права: «1) Рекомендація № R 6 (87) 18 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам «Стосовно спрощення кримінального правосуддя»; 2) Рекомендація № R (99) 19 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам Ради, які зацікавлені в організації медіації у кримінальних справах; 3) Рекомендація № R (98) 1 Комітету Міністрів Ради Європи щодо медіації в сімейних справах; 4) Рекомендація № R (01) 9 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо альтернатив судовому розгляду спорів між адміністративними органами й сторонами – приватними особами; 5) Рекомендація № R (2002) 10 Комітету Міністрів Ради Європи про медіацію у цивільних справах» [4].

Науковці по-різному визначають поняття медіації. Так, К. Ковач зазначає, що «медіація є процесом, у якому нейтральна третя сторона (сторони) складає основу для полегшення вирішення спору між сторонами конфлікту. Завданням медіатора виступає сприяння комунікації між сторонами та допомога їм у визначенні питань, що є істотними для вирішення спору» [5].

На думку Федчишин Д.В.: «Медіацію слід розглядати як процес переговорів, у якому медіатор виступає організатором та управляє переговорами таким чином, щоб сторони прийшли до найбільш вигідної, оптимальної у всіх відношеннях угоди, яка б задовольняла інтереси обох сторін і внаслідок виконання якої конфлікт між сторонами був би врегульований» [6].

Як вважають учені, медіація характеризується наступними особливостями:

1) вона є процесом добровільним, під час якого нейтральна особа допомагає сторонам вирішити спір;

2) медіація може існувати у різних формах, що характерні для окремих моделей медіації;

3) особи, які беруть участь у процесі медіації, можуть впливати як на його хід, так і на результат [7].

Отже, медіація - це процедура вирішення різних спорів (цивільних, кримінальних, адміністративних тощо) за участі медіатора на основі добровільної згоди сторін з метою досягнення взаємовигідного рішення. Варто зазначити, що роль медіації полягає у врегулюванні конфлікту, який виник між сторонами, у тому числі і щодо прав інтелектуальної власності.

Практика використання медіації як ефективного механізму вирішення спорів є характерною для багатьох зарубіжних країн. Вона вважається одним із найпопулярніших способів урегулювання конфліктів. Медіація набула значного поширення у країнах Європи, США, Австралії тощо.

Слід зазначити, що медіація виникла давно, відколи існують конфлікти. Для вирішення конфліктів часто вдавалися до переговорів між сторонами, у тому числі і до медіації, яку вважають особливим видом переговорів, що здійснюються за участю посередника - нейтральної особи. У сучасному розумінні медіація почала розвиватися у другій половині ХХ ст. та набула поширення у країнах англо-саксонського права, зокрема, США, Великій Британії Австралії, а пізніше стала поширюватися і в країнах Європи.

На сьогоднішні альтернативні методи припинення спорів популярні і нормативно врегульовані у багатьох країнах: США, Канада, Велика Британія, Нова Зеландія, Австралія, Італія, Німеччина, Нідерланди тощо. Медіацію було також запроваджено у країнах «пострадянського» простору: Білорусь, Казахстан тощо.

Науковці виділяють відмінності застосування медіації у різних правових системах. Для представників англосаксонської системи права характерна змішана модель медіації, що передбачає можливість її за-

стосування як до початку так й під час провадження у суді. У країнах, що входять до континентальної системи права по-іншому здійснюється регулювання процесу медіації. «Перш за все, держава сприяє зверненню до медіації, встановивши обов'язкову модель медіації для конкретних видів спорів, надаючи податкові пільги для тих, хто використовує примирні процедури, накладаючи штрафи у разі безпідставної відмови від використання медіації. Тобто медіація у цій ситуації існує паралельно з судовим процесом» [8].

Як зазначає Д.В. Федчишин: «У зарубіжних країнах сформувалося декілька підходів до впровадження медіації в процесі судового розгляду. Перший підхід, за якого суддя лише пропонував сторонам звернутися до послуг медіатора, зазнав невдачі всюди, де робилися спроби його реалізації. Причина виявилася простою – опір адвокатів. Відповідні пілотні проекти були реалізовані в Британському центральному земельному суді Лондона в 1996-1998рр., Британському Апеляційному суді, а також у судах Австралії, Нової Зеландії, Канади та в ряді судів у різних штатах США. Спроба впровадити прямо протилежний досвід підходу до медіації, тобто обов'язкову медіацію, також не принесли значних результатів. Фактично судді не призначали до слухання справи, якщо сторони не спробували спочатку сісти за стіл переговорів. Адвокати та сторони підходили до цього питання як до ще однієї формальної перешкоди, яку необхідно пройти. Водночас питання полягало не лише в тому, чи повинна медіація в судовому процесі бути добровільною чи обов'язковою, а в тому, чи може вона взагалі бути ефективною, якщо застосовується судом автоматично» [6].

У наш час процедури примирення сторін є поширеними в багатьох країнах Європи, Північної і Південної Америки, Азії. Зокрема, у США система права заохочує тому, щоб більшість конфліктів вирішувалися добровільно сторонами до суду. У цій країні без медіаторів не проходить практично жоден переговорний процес. Може бути перервано судовий розгляд для того, щоб сторони могли звернутись до медіатора.

У Німеччині медіація теж вбудована гармонійно у систему правосуддя, адже медіатори працюють безпосередньо при судах, знижуючи завдяки цьому кількість судових позовів. У результаті правового аналізу процедури медіації в Польщі можна виділити характерну рису – у цій країні створено інституційну та законодавчу основу забезпечення механізму контролю щодо якості надання послуг у процесі медіації. Варто також зазначити, що у Франції послуги щодо примирення сторін надають спеціальні асоціації супроводження потерпілих та акредитовані місцевим прокурором медіатори, що уклали контракт із Міністерством юстиції. В Австрії правове регулювання основних засад медіації, а також професійної підготовки й акредитації медіаторів передбачено у Цивільному законі про Медіацію (Zivilrechtsmediationsgesetz). Зокрема, кандидат, щоб бути акредитованим, повинен бути включеним до списку осіб, який формується регіональним Верховним Судом. Загалом сьогодні в Австрії нараховується понад 4000 медіаторів, що мають право діяти самостійно чи бути частиною організації [9].

Отже, мета медіації – це допомога сторонам у пошуку рішень спору шляхом розширення їх можливостей і покращення подальших відносин між ними. За умови, коли медіація проникає у судову систему, вона сприяє зменшенню навантаження на суддів і скорочує час розгляду справ. Отож скорочуються також витрати громадян і судової системи, підвищується доступність правосуддя.

Зокрема, «британські компанії за рік витрачають більше ніж 33 млрд. фунтів за для вирішення конфліктів, що впливає на нормальне функціонування бізнесу і на вирішення спорів. Більшість опитаних адвокатів, що брали участь у врегулюванні суперечок за допомогою медіації у країнах ЄС, вказують, що в середньому час від початку медіації до завершення її становить 40 днів» [10].

Як бачимо, медіація сприяє забезпеченню економічно ефективного і прискореного позасудового вирішення спорів у різних сферах, враховуючи потреби сторін. Вважається, що домовленості, які були досягнуті в

процесі медіації, будуть добровільно дотримуватися сторонами, між якими збережуться дружні стосунки у майбутньому.

Зарубіжний досвід підкреслює високу ефективність щодо застосування медіації, зокрема і при вирішенні спорів щодо порушення прав інтелектуальної власності. До медіатора у цих справах часто звертаються з метою досягнення згоди в разі неправомірного використання об'єкта іншою стороною чи порушення стороною умов договору щодо розпорядження правами інтелектуальної власності (ліцензійних договорів, комерційної концесії тощо), а також спорів про порушення авторського та суміжних прав, щодо прав на винахід, права власності на патент, тощо. Окрему категорію справ, які вирішуються за участі медіатора, складають доменні спори, які пов'язані із незаконним використанням об'єктів інтелектуальної власності в доменних іменах.

Міжнародна практика підтверджує ефективність застосування медіації при вирішенні спорів у сфері інтелектуальної власності. Генеральною Асамблеєю ООН рекомендовано усім державам Типовий закон про міжнародну комерційну погоджувальну процедуру, що був прийнятий Комісією ООН з права міжнародної торгівлі. У резолюції Генеральної Асамблеї ООН р. № A/RES /57/18 від 24 січня 2003 зазначається, що погоджувальна процедура, чи посередницька діяльність, може застосовуватися у міжнародній та національній практиці як альтернатива розгляду справи у суді. Окрім того, Стаття 33 Статуту ООН визнає медіацію як засіб мирного врегулювання спорів. На сьогодні прийнято низку міжнародних актів, що регулюють процедуру медіації.

Варто зазначити, що в державах ЄС медіація, як спосіб врегулювання спору (конфлікту), який виник у результаті правовідносин у сфері інтелектуальної власності, застосовується частіше в порівнянні з іншими альтернативними способами вирішення спорів, такими, як переговори, мініпроцес, примирення сторін, досудова нарада чи спрощений суд присяжних.

Науковці виділяють такі види медіації, що застосовуються для вирішення спорів у

сфері захисту прав інтелектуальної власності:

1) приватна - повністю не залежить від судового розгляду та застосовується без судового процесу;

2) супутня судовому розгляду - медіація ініціюється судом, проте протікає без подальшої його участі у врегулюванні конфлікту;

3) судове посередництво – медіаційні процедури проводяться під час розгляду справи у суді та включає консультації, допомогу юрисконсультів й адвокатів, але виключає участь судді, що наділений відповідними судовими повноваженнями.

Ця класифікація медіації відповідає особливостям її застосуванню у зазначених вище конфліктах, проте деякі дослідники виділяють також інші види медіації. Зокрема, британський науковець Девід Річбелл визначає «медіацію спору» та «медіацію угоди». «Медіація спору застосовується саме коли спір (конфлікт) уже виник. Медіація угоди застосовується, коли спору (конфлікту) не існує, з метою уникнення його виникнення в майбутньому. Медіатор допомагає сторонам провести переговори таким чином, щоб укласти максимально вигідну для всіх угоду» [1].

Зазначені вище приклади дають можливість стверджувати, що медіація у зарубіжних країнах розглядається як спосіб альтернативного врегулювання спорів, коли конфлікт уже виник, а також як спосіб, що використовується для запобігання конфлікту в майбутньому, тобто розширюються межі застосування медіації. Окрім того, за останні роки в державах з розвинутою ринковою економікою така форма врегулювання спорів активно поширюється, вона розглядається як найпрогресивніша форма неформального вирішення приватноправових спорів. Зокрема, у США у спорах за цивільними позовами (у тому числі у сфері інтелектуальної власності) у деяких штатах є обов'язковим використання послуги арбітра чи медіатора. Також активно застосовують послуги медіаторів щодо вирішення цивільних спорів у таких країнах, як: Канада, Швейцарія, Бельгія, Нідерланди, Люксембург. У більшості економічно розвинених країн (США,

Великобританія, Австрія, Польща, Бельгія, Фінляндія, Норвегія тощо) правові норми щодо медіації та примирних посередницьких процедур закріплені на рівні законів.

3. Висновки

Отже, медіація є самостійним методом врегулювання спорів, який полягає у тому, що медіатор – це незалежна сторона, що сприяє прийняттю конфліктуючими сторонами відповідного рішення, яке було б прийнятним для кожної із них. У рамках ЄС медіацію застосовують для вирішення різних конфліктів, наприклад, це: торговельні суперечки, споживчі спори, трудові конфлікти, розлучення, банкрутство, конфлікти у сфері публічних правовідносин за участю держави, спори в галузі оподаткування, конфлікти в Інтернеті тощо. Популяризація цього методу в країнах ЄС пов'язана, насамперед, з конфіденційністю процедури, готовністю сторін до компромісів та можливістю зберегти ділові відносини між ними та взаємною вигодою.

Використання медіації при вирішенні спорів у сфері інтелектуальної власності в Україні дозволить знизити навантаження на судову систему, зменшити рівень витрат та скоротити час вирішення спору, а також стимулюватиме підприємців до врегулювання спорів за допомогою проведення переговорів із залученням послуг медіатора та пошуку можливих рішень, що задовольнили б кожному із сторін конкретного конфлікту та сприяли б їх співпраці у майбутньому.

Для ефективного функціонування медіації в Україні необхідно: привести чинне законодавство України щодо альтернативних методів вирішення спорів у відповідність із міжнародними стандартами ЄС, що створить сприятливі умови для праці медіаторів у єдиному правовому просторі; вдосконалити правові механізми захисту прав і свобод людини, забезпечити можливість за згодою сторін ефективно та швидко вирішувати конфлікти шляхом проведення переговорів і досягнення взаєморозуміння.

Література

1. Медіація в державах Європейського Союзу (2016) URL: https://ukrainepravo.com/international_law/european_union_law/mediatsiya-v-derzhavakh-evropeyskogo-soyuzu/

2. Посібник з європейського права з питань доступу до правосуддя. Люксембург: Офіс публікацій Європейського Союзу, 2016 URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Handbook_access_justice_UKR.pdf

3. Рекомендація R (81) 7 Комітету міністрів державам-членам стосовно шляхів полегшення доступу до правосуддя № R(81-7 від 14.05.1981 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_133

4. Подковенко Т., Фігун Н. Правове регулювання медіації у європейському праві. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. № 4. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38366/1/Подковенко.pdf>

5. Kovach K. Mediation. Principles and Practice. Saint Paul. 2004. P. 15.

6. Федчишин Д.В. Практика медіації за законодавством зарубіжних країн як спосіб захисту прав на землю. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Серія ПРАВО. Випуск 51. Том 1. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/31063/1.pdf>

7. Riskin L., Westbrook J., Guthrie Ch., Heinsh T., Reuben R., Robbennolt J. Dispute Resolution and Lawyers. Paint Paul. 2006.- P. 191-192.

8. Шеремет А. М. Досвід зарубіжних країн щодо впровадження медіації та можливість його застосування в Україні. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Право». 2019. №2(20)

9. URL: <https://lj.oa.edu.ua/articles/2019/n2/19samzvu.pdf>

10. Супрун Г. Зарубіжний досвід підготовки медіаторів та можливості його застосування в Україні. *Підприємство, господарство і право*. 2019. №1. С.34-37.

11. Conflict is costing business £ 33 billion every year (2018). URL: http://www.cedr.com/?location=/news/archive/20060526_232.htm.

12. Іванюк В.Д. Правове регулювання медіації: досвід України та європейських держав. *Наукові записки. Серія: Право*. № 11 (2021) URL: <https://pravo.cuspu.edu.ua/index.php/pravo/issue/view/4>

13. Туманянц А.Р. Медіація в сучасній європейській практиці: досвід Франції та Бельгії. *Проблеми законності: респ. міжвід. наук. зб.* Харків, 2007. Вип. 90. С. 166-170.

References

1. Mediatsiia v derzhavakh Yevropeiskoho Soiuzu (2016) [Mediation in the states of the European Union] Retrieved from: https://ukrainepravo.com/international_law/european_union_law/mediatsiya-v-derzhavakh-evropeyskogo-soyuzu/ [in Ukrainian].

2. Posibnyk z yevropeiskoho prava z pytan dostupu do pravosuddia (2016) [Guide to European law on access to justice]. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Retrieved from: https://www.echr.coe.int/Documents/Handbook_access_justice_UKR.pdf [in Ukrainian].

3. Rekomendatsiia R (81) 7 Komitetu ministriv derzhavam-chlenam stosovno shliakhiv polehshennia dostupu do pravosuddia № R(81)7 vid 14.05.1981 roku. [Recommendation R (81) 7 of the Committee of Ministers to member states regarding ways to facilitate access to justice №. R(81)7 dated 05/14/1981] Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_133 [in Ukrainian].

4. Podkovenko, T. & Fihun, N. (2019). Pravove rehulivannia mediatsii u yevropeiskomu pravi [Legal regulation of mediation in European law]. *Aktualni problemy pravoznavstva. - Actual problems of jurisprudence*. № 4. Retrieved from: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38366/1/Подковенко.pdf> [in Ukrainian].

5. Kovach, K. (2004). Mediation. Principles and Practice. Saint Paul. P. 15. [in English].

6. Fedchyshyn, D.V. (2018). Praktyka mediatsii za zakonodavstvom zarubizhnykh krain yak sposib zakhystu prav na zemliu. [The practice of mediation under the laws of foreign countries as a way of protecting land rights]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. - Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University*. Law series. Issue 51. Volume 1. Retrieved from: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/31063/1.pdf> [in Ukrainian].

7. Riskin, L., Westbrook, J., Guthrie, Ch., Heinsh, T., Reuben, R. & Robbennolt, J. Dispute Resolution and Lawyers. Paint Paul. 2006. P. 191-192. [in English].

8. Sheremet, A.M. (2019). Dosvid zarubizhnykh krain shchodo vprovadzhennia mediatsii ta mozhlyvist yoho zastosuvannia v Ukraini [The experience of foreign countries regarding the implementation of mediation and the possibility of its application in Ukraine]. *Chasopys Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia» - Journal of the National University «Ostroh Academy»*. «Law» series. 2019. №2(20) Retrieved from: <https://lj.oa.edu.ua/articles/2019/n2/19samzvu.pdf> [in Ukrainian].

9. Suprun, H. (2019). Zarubizhnyi dosvid pidhotovky mediatoriv ta mozhlyvosti yoho zastosuvannia v Ukraini [Foreign experience of training mediators and the possibility of its application in Ukraine]. *Pidpriumstvo, hospodarstvo i pravo - Enterprise, economy and law*, №1, 34-37. [in Ukrainian].

10. Conflict is costing business £ 33 billion every year (2018). Retrieved from: http://www.cedr.com/?location=/news/archive/20060526_232.htm. [in English].

11. Ivaniuk, V.D. (2021) Pravove rehuliuвання mediatsii: dosvid Ukrainy ta yevropeiskykh derzhav [Legal regulation of mediation: experience of Ukraine and European countries]. *Naukovi zapysky. - Proceedings. Series: Law.*, 11. Retrieved from: <https://pravo.cuspu.edu.ua/index.php/pravo/issue/view/4> [in Ukrainian].

12. Tumanians, A.R. (2007). Mediatsiia v suchasniy yevropeiskii praktytsi: dosvid Frantsii ta Belhii [Mediation in modern European practice: the experience of France and Belgium]. *Problemy zakonnosti: resp. mizhvid. nauk. zb. Kharkiv - Problems of legality: republican interagency scientific collection. Kharkiv, Vol. 90*, 166-170. [in Ukrainian].

FOREIGN EXPERIENCE IN APPLICATION OF MEDIATION FOR THE PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

A condition for the European integration of Ukraine is the creation of a legislative framework that would meet international standards. In modern conditions, the issue of applying alternative dispute resolution mechanisms is becoming more and more relevant. Nowadays, intellectual property is actively developing, its objects are rapidly spreading and therefore require appropriate protection. Mediation is an alternative form of protection of intellectual property rights, which is often and effectively used in the USA, Great Britain, Germany and other countries.

It is worth noting that mediation in Ukraine is undergoing a stage of formation and development. However, the effectiveness of these mechanisms in Ukraine today is very low. This is due primarily to imperfect legislative regulation of the relevant relations and insufficient application practice. However, by studying the experience of foreign countries regarding the peculiarities of this institution and its legal regulation, it is possible to draw conclusions with the aim of improving the legislation of Ukraine, increasing the effectiveness of dispute resolution through mediation, in particular, in the field of intellectual property law.

In addition, alternative dispute resolution procedures reduce the workload of the courts and provide parties with the opportunity to resolve disputes in the most cost-effective way, and they can help reduce the duration of the process, etc. At the same time, foreign experience shows the effectiveness of using these methods of conflict resolution. It is known that according to the results of alternative dispute resolution procedures in the world, about 80% of civil, administrative and economic cases have been considered.

The purpose of the article is to study the foreign experience of settling disputes in the field of intellectual property law with the help of mediation, the possibilities of its application in Ukraine in order to improve the legislation and the practice of resolving such disputes.

Keywords: mediation, experience of foreign countries, alternative methods of dispute settlement, protection of intellectual property rights, conciliation procedures.